

29661

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7.
సంపుటము. 2

జులై 1920 వ సంవత్సరం మే నెల 5 తేది బుధవారము
రాత్రి నాడు సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ తృతియ 3.

No. 29.
సంచిక ౨౯

అమృతాంజనము

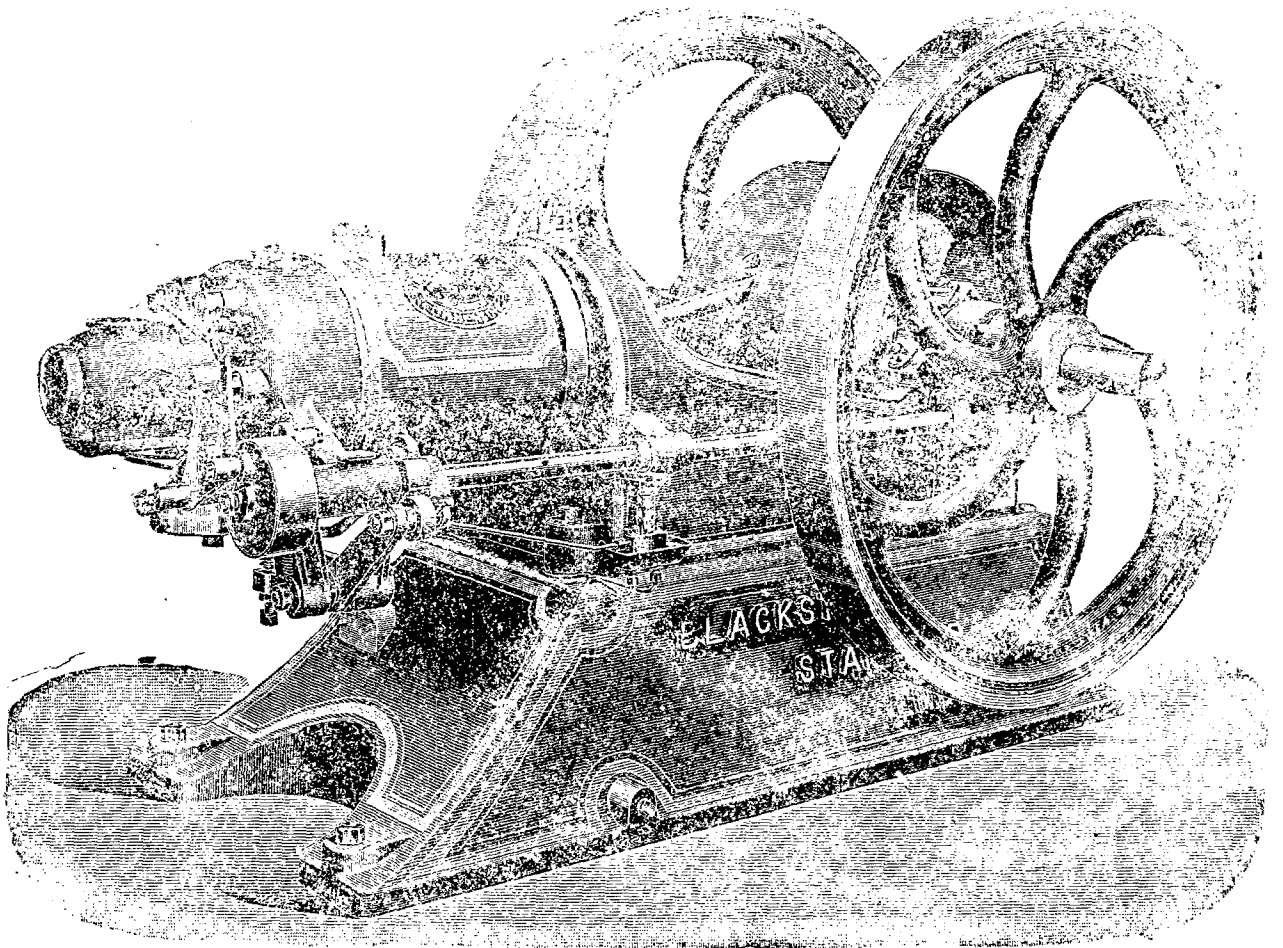
తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి చెల్లినది.
ఇతర వీరిధియైన నొప్పులను కూడ
కూడా అమృతాంజనమును వాడి
మనముగ్రహమును చివరకుగదను.

మలకాళి 0-10-0 అలాలు.

తలనొప్పి తైలము 0-12-0
తొమర తైలము 0-6-0
చంద్రమూర్తము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
శ్రీ, తంబుళెట్టి పేరి, మదరాసు.

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

వివిధమైనవి, క్రూరు ఆయిలు మున్నగు చమురులను వయోగించి కనివేయవచ్చు. ఈయందు సేద
జరుగును.
ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు కనివేయబడుచున్నవి. యజమానులకు
శ్రద్ధించువచ్చును. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుము.

బాటు పేజింట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తిరిచిపూరు

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 18-0-0
6 మాసములకు 9-0-0
3 మాసములకు 4-8-0
1 మాసమునకు 1-8-0

ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 3-0-0
"అంధ్రపత్రిక" పోస్టుచాక్సు నెం 212 మదరాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశ్వశాస్త్రమును కావ్యమును పొందుటకు పాఠ్య
భాగములను కొన్ని విధముల అనుసరించుటవలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అశ్వశాస్త్రమున
మును కలుగజేసి శరీర పోషణమును, దృఢ గాత్రమును, ఆ
యర్హత్యధికి పెప్పించును. ఈ పుస్తకము యివాళుగా
నీయబడును. పాఠ్యభాగము మేనుధరించి పంపెదము.
సెంటనే (వాంఛితరేదము) (219)

వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరంభనిగ్రహణాధికారి, 151, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

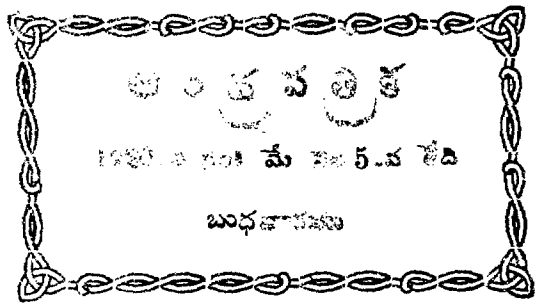
ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత అర్హుని.
జ్యోతిషము సభ్యులమును గురించి శాస్త్రజ్ఞుల
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. డి.
అప్పలెనా చక్కని గ్రంథము నెం 212-0.
శ్రీనేపథ, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుచాక్సు నెం. 212, మదరాసు

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము,
దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

Crown Coffee Company.
Mettupalaiyam. (S.I.Ry.)

Fanswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

స్వపరిపాలనాసంపాదనము: సాధనములు.

ప్రస్తుతము హిందూజాతీయందలి వివిధరాజకీయవర్తకములను ప్రోగ్రాములను తయారుజేయుటలో కాలము గడుపుచున్నది. నేషనల్ హిందూ లీగ్ నా రిందుకు దారిదీసిరి. లిబరల్ లీగ్ నా రా యదుగజాడల దొక్కిరి. ప్రధానవర్తకము గాం గ్రెనువర్తకమునా రిందులో వెనుకబడగూడదని, తలచి, వారొక ప్రోగ్రామును ప్రచురించిరి. నేషనల్ స్టూడెంట్స్ ఫుమువారు మరయొక కార్యవిధాన మును ప్రచురించిరి. ఆంధ్రు లింకను తమ ప్రోగ్రా మును ప్రచురింపకుండుట భావ్యముగ లేదని కొందరు విచారించుచున్నారు. స్థూలదృష్టితో పరిశీలించువారి కీ ప్రోగ్రాములందు, భేద మంతగ గనుపించును. జలాశయముల బెంచుట, స్త్రీ విద్యను వ్యాపింపజేయుట, ఆరోగ్యము నభివృద్ధి పరుచుట, పరిశ్రమలను నెంకొల్పుట మొదలగు సంకల్పములు అన్ని ప్రోగ్రాములందును సమానముగ కలవు. ఏ ప్రోగ్రాముయినను సంపూర్ణమైనది గాదని, ఆయావర్తకములనా రంగీకరించుచున్నారు. క్రిందియొక్క ప్రజాభ్యుదయమునకు చేసిదగని కార్య మెద్ది? ఆయా వర్తకము లన్నిటి జాబితాను తయారుజేయుటకు ఏ లగునా? వేర్వేరు ప్రోగ్రా ముల తారతమ్యము నెంచుటలో, ఏ జాబితాపొడు గుగ నున్నదని జూచుటచే లాభముగలగదా. లిబ రల్ లీగ్ నానునా వెలులడలచినను, జాతీయవాదు లిట్టి జాబితాలను ప్రచురింపవలసిన యావశ్యకత అంతగ గానింపదు. జాతీయవాదులకును తదితరు లకును గల భేదము జాబితాలలో లేదు. వీటిని తయారుజేయుట ఏ వర్తకమువారికయినను, మిగుల సులభము. నిజముగ భేద ముభయవర్తకములకును జేసియందు గలదా?

స్వపరిపాలనము నన్ని వర్తకములవారును ఆశించు చున్నారు. అందుచే గమ్యస్థానముగూర్చి పోరాట మంతగ లేదు. దాని నేవిధమున చేరవలయును? ఎంతకాలములో చేరవలయును? అందుల కుప యోగింపవలసిన సాధనము లెవ్వి? ఈ విషయ ముల గూర్చి జాతీయవాదులకును మితవాదుల కును భేదభావము ఖండితముగ గలను. జాతీయ వాదులు తమ ప్రోగ్రాములో నీ విషయముల గూర్చియే, ముఖ్యముగ వివరింపవలయును. మిగిలిన వివరము లంత ముఖ్యమయినవి గావు. లోకమాన్య తిలకు గారి ప్రోగ్రామునందు, జాతీయవాదులకును మితవాదులకును గల ముఖ్యభేదములు చక్కగ పొందుపరచ బడినవి. స్వపరిపాలనమునకు హిందూజాతీయ నేడే తగి యున్న దనియు, స్వపరిపాలనము ననుభవించు టకు ప్రతిజాతికిని హక్కుగలదనియు, స్వయం నిర్ణయమునాత్రము ననుసరించి స్వపరిపాలనా విధా నమును నిర్ణయించుటకు హిందూజాతీయనే అధికారముగలదనియు, జాతీయవాదులు విశ్వసించు చున్నారు. అట్టి నమ్మకము వారికి దృఢముగ నుండుటచే, స్వపరిపాలనా సంపాదనమునకు వారవలంబించు కద్దతులు మితవాదుల కద్దతులతో

తులమాగజాలవు. వివిధవర్తకముల దృక్పథమును బట్టియే, కద్దతులును మారుచుండును. జాతీయ వాదులు స్వపరిపాలనమును సాధ్య మగు సంత త్వరలో సంపాదించ వలయునను దృఢాభిలాష గలిగియున్నారు. ఇందుకొరకు, వారు ప్రస్తుత రాజ్యాంగసంస్కరణములే శరణ్య మని యూర కుండరు. మితవాదు లటులగాక, రాజ్యాంగ సం స్కరణముల మూలముననే మోక్షము లభించు నని తలంచుచున్నారు.

రాజ్యాంగసంస్కరణములను ప్రజల తంతవర కుపయోగించి, జయప్రదు లగుదురో యని కను గొనుటకు పదివత్సరములకు పిమ్మట యొకవర్షము జరుగును. ఆ పరీక్షలో భారతీయులు కృతార్థు లైనచో, మరికొంత స్వపరిపాలనాంశమువారి చేతిక్రింద. లేదయెడల, ఉన్నదిగూడ చేతినుండి జారిపోవచ్చును. ఇట్టి పరీక్షలలో వారి తేరి, హిందూజాతీయ మెన్నటికి గమ్యస్థానము జేరునో తెలియదు. జాతీయవాదు లీ పరీక్షల కంగీకరిం పరు. అన్యులు తమస్వపరిపాలనా సామర్థ్యమును పరీక్షించుటకు, వారొడబడరు. స్వయంనిర్ణయ సూత్రముపై మాత్రమే వారాధారపడియుండరు. పదివత్సరముల గడువులోవలనే వారు గమ్యస్థాన ముజేర బ్రయత్నించెదరు. ఇందుకు వారుపయో గించెడి సాధనము లనేకములు గలవు. సంస్కర ణములను, కాంగ్రెసుసభాజేతము ననుసరించి వీ లగు సంత వర కుపయోగించుటకు, వారు పూనెదరు. శాసనసభలలోనికి బ్రవేశించుటకు వారు వెనుదీయరు. ప్రవేశించిన చిన్నట్లు, చేయి దగినకార్య మెద్ది? ఆ లాభములను ప్రజలకు చేకూర్చెద మనియు, ఈ పరమలను జనులకు లభింపజేసెద మనియు, వాగ్దానముల జేయుటకు వారు శాసనసభలలోనికి ప్రవేశించుట లేదు. స్వపరిపాలనా సంపాదనముకొరకే, వారందు ప్రవేశించుచున్నారు. శాసనసభలలో ప్రవేశించిన పిమ్మట, తమూలమున స్వపరిపాలనా సంపాదన మునకు మార్గముగలదానిని సందియము గలగ వచ్చును. ఈ సందర్భమునం దొక ముఖ్య విషయ మును గమనింపవలయును.

డైరెక్టోరియంపద్ధతియందు, ప్రజల కోర్కెలు నెఱవేరు నని తలంచుటకు వీలులేదు. మంత్రుల ప్రతిజ్ఞలు నెఱవేరు కంతకన్నను వీలులేదు. అట్టి తరి, శాసనసభ్యులు అధికారవర్గమువారిని ప్రతి ఘటించియెనను ప్రజల కోర్కెలు నెరవేరునటల జూడవలయును. అప్పుడును కార్యము లేనిచో, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమువలన, ప్రజలకు స్వపరి పాలనాధికారము చేకూరజాలదని ప్రకంచమునకు దెలిపి, స్వయంనిర్ణయ సూత్రము ననుసరించి క్రొత్త సంస్కరణశాసన మేర్పడుటలు జూడవలయును. అంతయు దాని, ప్రజల కరచేత డైరెక్టరు మేర్పడు నను యాశల గల్పించి, పిమ్మట పది పథముల గానిచో ప్రజల తిరస్కారమునకు పాత్రు లగు నటుల శాసనసభ్యులు ప్రవర్తించగూడదు. శాసన సభలలో జరుగదగిన పని యెట్లయ్యును. వెలులల జరుగదగిన పని ఎంతయేని గలదు. నాగరికప్రపంచ మునకు భారతీయాశయములను దృఢముగ దెలుప బ్రయత్నింపవలయును. ఈ తరుణమున, ప్రపంచమంతయు స్వాతంత్ర్యవాతావరణపూరిత మై యున్నది. స్వాతంత్ర్యసంపాదనమున కనేక జాతులు ప్రయత్నముల సలుపుచున్నవి. ప్రపంచ మునందు నూతనప్రబోధము గలుగుచున్న నీ తరు ణమునందే, హిందూజాతీయము గూడ తన యావ చ్చక్రి నుపయోగించి స్వపరిపాలనమును పొందు టకు ప్రయత్నింపవలయును. ఇట్టి యనుకూల సమయ మింత త్వరలో లభింపక పోవచ్చును

చేజిక్కిన అవకాశములను బారవిడుచుట ప్రయో జకల్పముగాజాలదు. ఇంతవరకును, బహిరంగ సాధనముల గూర్చి యే చర్చించుచుంటిమి. కాని వీటిని మాత్రమే నమ్ముకొనిన, కార్యసిద్ధి గలుగజాలదు. ఏ జాతీయో నను, తన మోక్షమును తానే సంపాదించవలయు ననియు, అన్యులపై నాధారపడి లాభము లేదని యు, గ్రహించుట భావ్యము. భారతీయులు గమ్య స్థానము జేరువట్లు దృఢపంకల్పులు గానిది, మిగి లిన జేతములనా రెంతటి యుదారస్వభావు లయి నను, విశేషలాభ మొనగూర్చజాలరు. స్వయం కృషిపై నాధారపడువారికే భగవంతుడు గూడ సాయపడును. అందుచే హిందూజాతీయ వలం బింపదగిన ఆంతరంగికసాధన మెద్దియో గ్రహించ వలయును. భారతజాతిదృష్టి విజేత విషయముల నుంగి, జాతీయవేషభాషా సాంప్రదాయములపై మరలవలయును. జేతభాషలపై వాదరభావము లేనిది, జాతీయస్వపరిపాలన ముసంభవ మగును. విద్యను జేతభాషలలో గలప్రభుయు, పరిపాలన మును జేతభాషలలో జరుపులయు, జేతమును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజించుటయు సర్వర స్వపరిపాలనా సంపాదనమునకు ముఖ్య మార్గములు. ఈ సత్యమును మహాత్మా గాంధీ లోకమాన్య తిలకుగార్లు గుర్తించియే యున్నారు. జాతీయవిద్యకు తగిన ప్రోత్సాహ మొనగుట ఎల్లర కర్తవ్యమై యున్నది. శాసనసభలకు వెడలు వారట్టి సభలలో జేతభాషలలోనే ప్రసంగించు టకు ప్రయత్నింపవలయును. అట్టితరి, ఆధికారు లీ ప్రయత్నములను నిరోధింపబూనురు. సంస్కరణ శాసనము నవకాశముగ దీసికొని, జేతము త్వరలో భాషాప్రయుక్తముగ విభజింపబడునటుల జూడ వలయును. అవకాశము గలిగినపు డెల్లను సత్కారపా వధతి నవలంబించి, ప్రజలు తమవట్టుదల నెక్కు నటుల ప్రయత్నింపవచ్చును. ప్రజలు స్వజేతప్రత దీక్షబూని, గాంధీమహాత్ముడు సూచించిన విధ మున చౌకయగు ఖర్చువస్త్రమును స్వజేతపు నూలుతో తయారుజేయ బ్రయత్నింపవలయును. ఇటులనే, భారతీయులు తమ జాతీయకళలను, వాఙ్మయమును, పోషించవలెను. గ్రంథాలయోద్య మమునకు తోడ్పడవలెను. ప్రజల లాచరింపదగిన పను లెన్నియోగలవు. వీటినిన్నిటిని జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు ప్రయత్నముగ కృషి సలుపుట అవశ్యకము. ఈవిధముగ భారతీయులు ఆంతరంగిక బహిరంగ సాధనముల పన్నింటి నుపయోగించి, నిరంతర కృషిసలుపుచో, స్వపరిపాలనము దానం తల అదియే తక్కుకనిద్దించును. లోకమాన్య తిలకు గారు బహిరంగసాధనముల గూర్చియు, మహాత్మా గాంధీగారు ఆంతరంగిక సాధనముల గూర్చియు, తమ ప్రకటనలలో నొక్కొక్కటిండుచున్నారు. ఈ రెండుసాధనముల గూడ, భారతజాతి యవలం బింపక తప్పదు. కావున, ప్రజలు వేర్వేలు ప్రోగ్రాములలోని జాబితాల జూచి భ్రమపడ నవసరము లేదు. సర్వర స్వపరిపాలనాసంపాదన మున కవసరముగు సాధనములగూర్చియే నెక్కుడు భాగుగ నాలోచించి, ప్రజలు కార్య ఫలసిద్ధికి ప్రయత్నింపవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభవారు తీర్మానించెడి కార్యక్రమమునందు, స్వపరిపాలనా సిద్ధి కవసరముగు సాధనముల గూర్చియే ముఖ్య ముగ వివరింపవలయును. మిగిలిన జాబితాలగూర్చి, విశేష శ్రమదీసికొన నవసరము లేదు. ఆంధ్రు లవలంబించెడి ఆంతరంగిక సాధనములే, భారత జాత్యభ్యుదయమునకు ముఖ్యముగ తోడ్పడగలవు.

జనన మరణ గూర్తు

జనరలు దయగూర్తు గుండు పుచ్చయ్య పూర్వ యుద్ధముగా లేదు. డియ్యలీమెయిలువత్రి పుచ్చయ్యయ్యో ముచ్చటించుచు, హిందూ దేశమందలి శ్రీ ఆంధ్ర యుద్ధము తన కార్యమును గూర్చి ప్రశంసించి రనియు, హిందూసంఘ పథ్యులగు ముగ్గురు తెల్ల వారిలో ఒక్కరికి హిందూ దేశము గూర్చి అసలే తెలియ దనియు, ముగ్గురు భారతీయ సభ్యులును తన చర్యలు ఖండించి రనియు, తన చర్యను సమర్థించుకొనుట కవకాశ మందవలె ననియు, జనరలు దయగూర్తు దెలిసిరి. వీరి చర్యలను ప్రమర్శించు సంతటి దుస్థితికి, హిందూ దేశమందలి ఆంగ్లేయు లందరును పాల్పడిరా? అటులగుచో, వారిని గూర్చి చింతగలుగక మానదు.

సర్ జగదీశచంద్రబోసుగారు

జగదీశచంద్రుడు వృక్షములగూర్చి కనిపెట్టిన నూతనవిషయముల నొక ఆంగ్లేయుడు శంకించుట నెను. ప్రాథమిక రాల్ఫోగలసి ఎనిమిదిమంది సుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞులు బోసుగారి కశోధనలు సత్యమును వివరించుచున్న పని ప్రశంసించి, నిందించు యు బాపి రని దెలిసికొనుట శెంతయు సరిపించదు.

ఆంధ్రసభలు

ఆంధ్రసభ లెపుడు జరుగునో రూఢి వర్తమాన మింకను దెలియలేదు. శేకటిదిన మీ విషయమై నిశ్చయ వర్తమానము దెలియు నని ఎదురుజూచుచున్నారము.

స్థానిక వార్తలు

గవర్నరుగారి మరణం:—మహారాజు గవర్నరుగారు శశిసహితముగా 4 వ తేదీ ఉదయము అరంభింపి షా రెడ్డు కాలేజి మకాను తిలకించి, అచ్చట ఒక గొప్పపిందు యుత్తులదినది.

గోదావరిమండల మహిళాసభ:—విశాఖరం లో 7, 8 తేదీలను జరుకుటకు సభ్యులతోపాటు 8 వ తేదీన గోదావరిమండలమహిళాసభకుడ జరుప నిశ్చయించబడిన దని కార్యదర్శి శ్రీ ఉత్పలూరి అగ్గసాంబశాయ మాట్ ప్రాయచున్నాడు.

శంపము, మహమ్మదీయ ఉన్నతవిద్యాలయము:—ఒక తేదీన భూశాలో సర్ బార్డి లాయరుగారు శంపము, మహమ్మదీయ బాలర ఉన్నతవిద్యాలయమునకు 17-వ తేదీన శంకుస్థాపన చేయుటకు అంగీకరించిరి. నిర్వహణపనులు సాయం కాలము 5-80 గంటలకు శంకుస్థాపనోత్సవము జరుపబడును.

న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారు:—వీరి కేసు మిపుడు నెమ్మది నెమ్మదిగ న్యాయత జెందుచున్న దనియు, రాల్ఫో దగ్గులే వీరికిను బాధకరమున్నారనియు, మాట్ దెలియచున్నది. వీరిపుడు మదనపల్లిలో నివసించుచున్నార. త్వరలో ఆరోగ్యవంతులై జేసిన కేసుకుట వీరిని భగవంతు దక్షగృహించుగాక యని కోరెదము.

ఆంధ్రదేశ గ్రామాధికారుల సభ:—గ్రామాధికారుల జీతముల సభ్యునితయ విషయమును చర్చించుటకు త్వరలో దక్షిణాదిపాటి చెన్నపురిలో సభ సెలవైనది సమావేశ కరపబోవు చున్నారనియు ఆసమయమున ఆంధ్రజిల్లాల వారు అరవజిల్లావారిలో కలిసి తమ ముఖ్యులను గవర్నరు గారికి నివేదింపబోవుచున్నందునని అయ్యగారి తిరుపతిరాజు గారు మాట్ ప్రాయచున్నార.

రంజివార్తల ఆలస్యములు:—బొంబాయి నుండి లండనుకు వంతులు అర్జంటైన్ లెలిగ్రాములు 7 గంటలు, సాధారణపు రంజివార్తలు 24 గంటలు, సగవు రేలు రంజివార్తలు రెండు దినములు జేరుట కాలస్యమగును. లండనునుండి బొంబాయికి వచ్చు రంజివార్తలు, అర్జంటైన్ 7 గంటలు, సాధారణములైన 14 గంటలు, సగవు రేలులైన 2 దినములు ఆలస్యము కట్టగలరు.

ఆదిద్రావిడులకష్టములు:—చెన్నపురి లోని రేమను సభ్యులగు వి. జి. వాసుదేవప్ప, రావు బహదరు వేంకటకవిశాయకుగారు అంత్యకాశ్యుధారక సంఘప్రతినిధులు ఎం. ఆర్. బంజాసాధుగారు తేనీసుబ్బిప్రసాదము నందలి ఆదిద్రావిడుల వివాసస్థలములను మొన్న ఆదివారమునాడు చూచుటకు వెళ్లిరి. అప్పుడప్పుటిప్రజలు తాము కడుచున్న కష్టములను వారికి నివేదింపి తగిన సహాయము చేయప్రార్థించి రని అంత్యకాశ్యుధారక సంఘమువారు మాట్ తెలుపుచున్నారు.

నాన్ గజెటుడు ప్రభుత్వాధికారుల సంఘము:—సంఘమువారి ప్రత్యేకసభయొకటి 9 వ తేదీ యుదయము 11 గంటలకు సాందర్భములలో జరుగును. సంఘాధ్యక్షులగు హామిడు హస్సానుగారు, క్రభుత్వమువారు క్రభుత్వోన్యాయుల జీతముల విషయమును మంజూరుచేసిన సామాన్య రక్షణమే ఉద్యోగులజీతముల చెప్పు చేయుటకు పనికివెట్టబోయి కార్యర్యాసకసభవారు జేసిన తీర్మానమును గవర్నరుగారికి రంజివార్తగా జరిపియున్నారు.

కీర్తిశేషులైన సి. రంగనాథ మొదలియారు గారు:—చెన్నపురి ఆంధ్రసభ, సరకు విసోదిన సభలలో సంగీతోపాధ్యాయులుగానున్న బర్డారి నివాసులు సి. రంగనాథ మొదలియారుగారు గత శనివారమునాడు బార్డిటపు ను వందలి తమ శ్వశువరమున హృద్యోగములను మరణించి రని విజుటకు చింతించుచున్నారు. సంగీతవిద్యలో వీరితో నమాను లీప్రాంతమున బహువిద్యుర హాస్యానివాసులు వాయించుటలో వీరికి వెట్టికడిచేసి, వీరి ఆకాలమునందు కలుప కష్టస్థితిలోనున్న వీరు భార్యాపుత్రులకు మాపానభూతిం దెలుపుచున్నారు.

పుమారు ద్రావిడసభ:—పుమారు ద్రావిడ మహాజనసభా చతుర్థ సమావేశము మే 22, 28 తేదీలలో నెల్లూరు పురమున చదలవాడ నుండరరావు కాన్పుల గారి యజమాన్యమున జరుగును. చాలినంత క్రవ్యము లభించిన పక్షమున సమావేశమునకు కచ్చెడి క్రవినధులకు భోజనమునకు ఏర్పాట్లు చేయబడును; లేదని, సభకు కచ్చెడి క్రవినధులే భోజనము మున్నుకువానికే దగిన యేర్పాట్లు చేసికొన కలయునని ప్రార్థింతులు. కులాభిమానులైన పుమారు ద్రావిడ మహాజను తెల్లరు సభకు రాం ప్రార్థింతులు. ఎన్నటి రీతి నాహ్వన క్రవీకుల సంఘముకు వీలులేదని పుమారు ద్రావిడ మహాజన సభ్యు తెల్లరు తెలిసికొనెదరు గాక యని సభా కార్యదర్శి కోభూమణులు వెంకట రంగారావుగారు ప్రాయచున్నారు.

శాసన నిర్మాణ సభలు.

గోదావరిజిల్లా సంఘకార్యదర్శి దుర్గిరాల వేంకటసుబ్బ ప్రకాశరావు పంతులు వియోగాదు మాట్లు ప్రాయచు న్నాడు.

కాకినాడ కట్టజేతరవిస్తీర్ణమునుండి గోదావరిజిల్లా ప్రజలు నూతన కానసర్కారునకు కేసుకొనబడిన రెండు సభ్యత్వములలో నొక దానికి నేను దరఖాస్తుజేయుచున్నా నని మీ సత్రికాముఖమున ప్రకటించ గోరుచున్నాను.

రాబోవు నూతన కానసభా సభ్యత్వ కదవికి అర్హునిగా గుంటూరు జిల్లా కక్షమున నిలబడకలసినదిగా నా మిత్రులనేతలు సత్తు కోరినందులకు నేను కమ్మపించితిని— కంగులూరి శేవతల్పరాయ బాండ్లరు.

కార్పొరేషను బియ్యపు విక్రయస్థానములు:—రంగారావుగారి అభిప్రాయము రాజుబహదరు జి. రంగారావుగారు నల్లా గురు స్వామిశ్రేష్ఠిగారి కీర్తిండి యుత్తరమున 1 వ తేదీన ప్రాసించునాడు.

కార్పొరేషను బియ్యపు విక్రయస్థానముల కార్యనిశ్చయమున నేడు కార్పొరేషను (వెనెడెంటుగారికి బంపితిని. నేనీక్రింద గుడవారింపిన విషయమును సంయక్తము దానిలో (నేడెడెంటు) చేర్చియుంటిని.

ఉత్తరసంఘ సభ్యులలో నొకడైననను నేసంకపనిచేసి యుండలేదు. (తతి విషయమునందును గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు స్వయముగా క్రభుత్వనీకొనకుండుట గాకు తెలియును గాన సందులలో జోక్యము పుచ్చుకొనుటకు మానివేసితిని. తని చాల కష్టపరమైనది. అతి సామర్థ్యవంతోడను, కష్టపరములగు బాధ్యతలతోడను దానిని నిర్వహించినందులకు గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారికి కార్పొరేషను వాడు కదవినమును.

ఒక సవరణ:—నిన్నటి మాపత్రికలో కార్పొరేషను కారి బియ్యపు విక్రయ స్థానముల విషయముల నల్లా గురు స్వామి శ్రేష్ఠిగారు ప్రాసిన నివేదికనును ప్రకటించియుంటిమి. అందు కార్పొరేషను ఏపాలలోని బియ్యమును తీరుగ అమ్ముటకునకు కచ్చిన నష్టము రూ 8211-10-9 అని అచ్చు పొరబాటులను ను ద్రింతులదినది. పాతకులు దానిని రూ 2,211 10-9 అని దిద్దికొన ప్రార్థింతులు.

లాయరు బార్డిగారి శరీర స్థితి మూడవతేదీ నాటికి కొంత నయముగా నుండెడిగాని అదికచ్చెటి కింతను నుంచునుండి తేకలేదని తెలియచున్నది.

సామెల్లు రెయిల్వేకునారి కమ్మకట్టు నిరర్థకమైన దని తెలియచున్నది.

ఫ్యాన్సుకేకమందలి కమ్మనిధుల క్రవీక “నిన్ అకర్ తియిరీ” యను దాని సంపాదకుడు మొకటిగారిని పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి.

శే. యువరాజుగారు వైమాను చేరిరి. ఆత్మనుండి వచ్చునక్కలు మాన్యుభ్యులందరికలకు క్రవణము వారి సంగీతమును రాజధర్మిని తెలియబరదిరి.

కపిలేశ్వర పురము (ఒక విశేషమున యుద్ధముండి) బాలికాపాఠశాల.

కపిలేశ్వరపురము, ఏప్రిలు 30:—మా గ్రామమునందలి బాలికా పాఠశాలయొక్క కృషయ బార్డి కోత్సరము గత 17 వ తారీఖున శ్రీ వి. వి. శ్రీహరిరావు వి. ఏ. వి. ఎల్. గారి అధిపత్యముక్రింద జయక్రమముగా జరిగినది. తత్సందర్భమున పురజనులు ఈ పాఠశాలయందుండి యభిమానులుచే బాలికలకు విద్యలో నేమి సంగీతములో నేమి నేర్పులో తని చేసినందుకు మూడు 180 రూపాయల ఖరీదు గల పుస్తకములను బొమ్మలను బహుమానముల నొసంగిరి. ఈ వాని కోత్సరమున శ్రీవిద్యకుసూర్తి ఉపాధ్యాయుల వెంకటరమణయ్య కంతులుగారు మున్నగువారు బాలికల కుత్సానము నెలకొల్పునట్లుగా చక్కగ నుపన్యసించిరి.

గ్రంథాలయము. మాయూర స్థాపించబడిన శ్రీ వీరేశలింగ గ్రంథాలయముయొక్క క్రభయ బార్డి కోత్సరము 18 వ తారీఖున గుడివాడతాలూకా బోర్డు మొదల శ్రీ యెర్నేని కోనయ్యగారి అధిపత్యముక్రింద జయక్రమముగా జరిగినది. తత్సందర్భమున బ్రహ్మకృతి తిరువతి వెంకటేశ్వరవారి కమ్మలగు వి. సత్యకారాయణ శి. అంజనేయగారు అద్వైతభాసను జయక్రమముగా జరిగిరి. ఆ సమయముననే విద్యాభిమానులగు ఉపాధ్యాయుల వెంకటరమణయ్య కంతులుగారు వి. సత్యకారాయణగారు గృంథాల 3 వ రూపయోగములకు సూర్తి నుక న్యపించిరి.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీసమాజమువారు బెజవాడలో ఈ నెల 8 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30 గంటకు సావిత్రి నాటకమును ప్రదర్శింతురు. శ్రీలకు ప్రత్యేకఫలము 1-0-0, 0-8-0 2208) కె. వట్టాధిరామయ్య, కార్యదర్శి

వృత్తాంతములు

జిల్లా కలెక్టరును ఆర్థిక దళములు రెండు బిగ్గరును కలపబడినవి.

'హిందూ' పత్రిక ప్రచురణకు సంబంధించి బంగారముయొక్క 39000 పాకెట్ విలువగలిగి యున్నది.

ఈమేరకు బహుమతిగా నాడు సింపురితో కూడ 80-వ తేది నీడూ పడిరి. దీని ద్వారా యిదిగా నుండెను.

బొంబాయిలోని బార్ల బిల్లును రైల్వే వారు (బాహా) డి. వి. సి. వి (అడ్మిన్) వారికి జయించిరి.

బొంబాయిలోని ఆ గాభాలో పోటీపంపెములలో లూసి జీనియను బైల్డ్ విద్యార్థి కంఠమువారికి జయించిరి.

కడలిర సోమయ్యగారు వారములలో మాదంతులకుల కంటే సభ్యులను రంగుల ప్రాంతములందు పరిగెను.

శిరములు చాలవని అమాయకావాద్ కృత్రిమ ప్రకటనలను సమ్మెకట్టు గావించిరి.

ఈమేరకు బహుమతిగా నాడు సింపురితో కూడ 80-వ తేది నీడూ పడిరి.

అయిదవ ఇన్స్టిట్యూట్ బిల్డింగ్ కమిటీ గా జెడర్ డైరెక్టర్ కి జయముగా దెబ్బు. కె. కాంబెర్ గారు నియమించబడిరి.

బొంబాయిలోని ఇంగ్లండున కేసునుండి భూకాతను బిల్డింగ్ ప్రీమరు నూరుల కాలవనంద సంధాగా తాపల అగ్ని పుట్టెను.

1-వ తేదిన బొంబాయిలో, పి. ఆండ్ పి. కంపెనీ వారి "సర్టిఫికేట్" జను ప్రీమరు తపాలా, కొంతమంది ప్రయాణికులకు తీసికొని ల దనుకు బయలు పడినది.

'ఫిల్లి' దుర్ఘటనలో భూమిలో ఇప్పటికి 1,75,000 మి. పాతలు ప్రాంతమున్నది. కడలిర ఫిల్లిలోని రాను జవాహర్ కెట్రోనారు గారు 2001 రూపాయలు పంపిరి.

కలకత్తా పోర్టు ప్రస్తుతము రేటు కార్యాలయమునకు తగినంత వోలులేనందున కష్టముచుండిరి. 3 వ తేదిన జరిగిన సభయందు పోర్టు ప్రస్తుత కమిషనరు కార్యాలయమును విస్తరింపజేయుటకు 45000 రూపాయలు మంజూరచేసిరి.

యధికారియగు రాంభూర్ ఇంజీనియర్ సర్వీస్ బ్రావు కైరాంభూర్ దర్బారు వారు వ్యయపరచిన 228818 రూపాయలు ప్రభుత్వమువారికి యధావిధముగా ఇచ్చుటకు దర్బారువారు అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు కూడ యీ ఏర్పాటును ఆమోదించిరి.

లాహోరులోని మాస్టర్ ప్రింటింగ్ ఆఫీసియేషన్ వారు సభ్యుల సేవలో అందుమితికిగలెట్ ముద్రాకరణల అచ్చుకనివారు సమయ కారణము లేక సమ్మెకట్టి రెనియం బాధపరచుటగా తనియందు వారు జేరయెడల డిస్మిస్ చేయబడుదురనియు తీర్మానము గావించుకొనిరి.

హాలెండులో కమ్మెకట్టి నావికులు మరల తని వారం థింతుకులన దప్పించి ఓడలు బ్రతుకునకు రాకుండను, బ్రతుకునందు బయలుదేర లేకుండను తాము చేసిన ఏర్పాటులను బ్రతిమలాడుటకు కార్మిక సమ్మెకేసము వారు తొలగించిరి.

కేరళ విద్యాలయము, రాజమండ్రి :—మా పట్టణమున గల కేరళ విద్యాలయమున మే నెల 7 వ తేది మొదలు ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు సేవరతి పాఠములు చెప్పబడు నిశ్చయించ బడినది. గ్రహక ఆయుర్వేద విద్యార్థులను చేత గోడవారు రాజమండ్రికి విచ్చేయ ప్రార్థించును. — అయిలా వర్షము వెంకటాశ్రమి ఇన్ని నువేట, రాజమండ్రి.

అలిగర్ విశ్వవిద్యాలయము :—అలిగర్ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించు విషయమై మహమ్మదీయ నాయకులు

కొందరు గా, విద్యార్థులు సభ్యుల సందర్శించి నిరవమును నిర్ణయించుకొనిరి. ఈ కొత్త విశ్వవిద్యాలయము జెహాన్ నీయ విశ్వవిద్యాలయపు కడలిర స్థాపించబడును.

వైదీనోస్తాకు, మే 8:— వెక్కు హెన్రూడింగ్ను కడలిర వైదీనోస్తాకు జెహన్ నోస్తాకు ప్రభుత్వ మేర్పడినది. కోల్కాతాలోని పూర్వము బలపరచిన వారిని, జెహన్ నోస్తాకులను ను యెడల జాతకులను. జాహానీయులు స్థానిక పు కలంటి యరులతో పోరాడి కోల్కాత కడలిర వారికి సహాయ మొనరించుచున్నాడు.

'కేమర్' డిటెంప్టెంట్ కంపెనీ తిమిలెను' ఆక పేర నొక సంఘము నానాదిధ పాకిస్థానిక వర్తకాద్యము ములకు పోర్టువాతరుకుకై పరిశుభ రూపాంతరముల భవనాతో పోరంభించెను. దాని సామాజిక లండనుకు యెడల పోర్టు సమాజమునకును, బర్మా సంస్కరణ సంఘమునకును సంబంధించిన జర్మనులే.

వెల్లూరుకేరళాభవనము:—ఏప్రిల్ 26 వ తేది సోమ వారము నెల్లూరు కేరళా కరమేళ్లరీ జేవాలయమునకు కర్నూలు పురపాలకపురియన పాలకరి కేరళాభవన వోస్తా. వెంకటస్వామి గుప్తగారు కేరళాభవనపురీని నివేదించుచు, వెంకటాద్రిని వ్యాకరణతీర్థము మొదలయ్యెకాశ్రమి గారు ప్రాయశున్నాడు.

భిలావల్ కమిటీ:—కడలిర కొన్ని వోటులనుండి భిలావల్ సభ్యులందు పాటుగొనుచున్న డెక్కా నవాబు గారు వార్తాప్రకటన యీ క్రింది విధముగ ప్రాసరి:—ప్రస్తుతము భిలావల్ సభ్యులందు నాయకులు కోర్కము, మావల కవరచుచున్నారు. బిటిష్ ప్రభుత్వమువారు నుల్లూరు వారికి సహాయము చేసిన హిందూ మహమ్మదీయుల కృష్ణా రై యుండెదరు. అయితే ఇట్టిమామలు కోర్కము కవరచుట సమంజసముకాదు. కావున యీ ఆందోళనమునకు దిక్ మైన నేను పాల్గొనను.

రబ్బరు ఫ్యాక్టరీ:—8 వతిన బొంబాయిలో 50 లక్ష తేలములను తో రబ్బరు ఫ్యాక్టరీ నొక దాని స్థాపించి ఇండియన్ రబ్బరు ఫ్యాక్టరీ తని పేరుపెట్టికాడు. ఈ ఫ్యాక్టరీలో వివిధములగు రబ్బరు సామానులను తయారుచేర రహార్ భాయి కరింభాయిగారు బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లను అధ్యక్షులుగా నుండిరి. మెస్సేజ్ కోల్తం నేకోజి, పురయోత్తరువామారువాన్, అంబాలాలో సరాభాయి, యాఫ్. ఇ. స్టా మొదలగువారు డైరెక్టర్లుగా నున్నారు. మెస్సేజ్ కుమలేదార్ కంపెనీ వారి మానేజరు ఏజెంట్లుగా నున్నారు.

1858 సం॥ మొదల జరిగిన జిర్మీకు యధాధములో (హిం) కడలిరనుండి మూసాంధా జేడర్ మొదలయిన పైర్లకుంతుకు మైంట్లు జనరల్ గోదాక్ గారికి జమచుతి చేసి ఓండిరి. దానిని గోదాక్ గారి మునుపడై రెప్రెంటేటు కలకత్తా గోదాక్ ఆఫ్ఫర్ గారు మరల మూసాంధా జేడర్ మూసాంధా కిచ్చు కలయకని యిచ్చేసిరి. కడలిర వెను డివిజన్ కమిషనరు గారైన (గోమాన్సు వి. సి. యన్ గారు కేవలము నాడు మై జేడర్ మూసాంధా విధ్యుక్తముగా నాగంటును పంపి చేసిరి. గోమాన్సు గారు జిర్మీకుభావతో చక్కగా ప్రశంసించి కలిగినారు. వారు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములో జేడర్ బర్మా ను గరించి ప్రశంసించిరి. గంటును మరల బర్మావారి కిచ్చు డెమువలన వారు నిర్దురానంద భరితులైరి.

విజేతము లంగున్న బ్రిటిషు ప్రజలందరిలో వికృత వర్తక భావమును వెంపొందించు మార్గముల సరములకు ఇంగ్లండు విజేతము కార్యాలయమువారు రోక కమిటీ నేర్పాటు చేసిరి. విజేతముల కేవిధమున బ్రిటిషువారి యాదర్శములు బాగుగలెడి వాటిని వారు మెచ్చుకొనెదరో ఆ ఏర్పాటులను గూడ నూనించులసినదని వారు కమిటీ గోరిరి. 1914-వ సంవత్సరపు కానము ప్రకారము విజేతములందు బ్రిటిషు ప్రజల కడలిరనుండి పిల్లలు బ్రిటిషు వారివారుగ భాగంపడకున్నారు. అందునూర్చు ఏమి మార్పుల చేయవలయునని హామీ ఆఫీసువారు రాజ్ తిండు చూపారునియు ఆ మామూలు రాజ్ తిండు సామ్రాజ్యభావో చర్చించ బడుననియు కమిటీవారు తమ విచారణలో తెలియబరచిరి. విజేతములందరి బ్రిటిషు ప్రజల సౌకర్యార్థము చేయవలయు ఏర్పాటులు గొన్ని విచారణలో నూనించ బడినవి.

3 వ తేదిన కలకత్తా జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు కలకత్తా విశ్వకృత్తి సరఫరా కార్యోక్తములలో నూమంతుండెంటు గా యెన్ను ప్రాసరిగారు 5000 పాండ్ల రాగిన అమ్మి ఆధునములెక్కలలో జేర్చుకుండా దొంగిలించివారికి గాను నేను బడిన కేసులు విచారించుటకు ప్రారంభించినాడు. బ్రిటిషు ప్రాసరిగారు హెచ్. హెచ్. మిత్తల ఎంక్రిటిక్కు కార్యోక్తములలో డిప్యూటీ ఏజెంట్ గాయున్న సిమెన్సుగారిని విచారించగా ఏప్రిల్ 7, 11 తేదీలందు బ్రాసరిగారు ఒక మాత్రాకి 1770, 2112 పాండ్ల రాగిన అమ్మి నాడనియు, అమ్మి నమ్మి లెక్కలలో వ్యాసలేదనియు, మాదాయి ప్రాసరికి గా మాత్రము నియమించబడినామె గాని ఆ జనకు కంపెనీ సాత్తులను అమ్మి విధివారము ఏమి నెల యిచ్చుబడి నుండ లేదనియు చెప్పిరి.

కలకత్తా పోలీసు బుట్టోతుల జీవముల అభివృద్ధి:— కలకత్తా పోలీస్ జేబులను, కానిస్టేబులను భోజనపదార్థములను, తడికర్రలను సరములగు కత్తువులను భరణ చాలా ప్రజలముగా యెన్నుండు ప్రభుత్వమువారికి యిచ్చుచున్న జీవముల జీవితములకు కాలమును నయము జీవముల కృత్తి చేయవలసినదనియు గవర్నరు గారికి విజ్ఞాపనము చేసెకొనగా ప్రభుత్వము వారు జీవముల అభివృద్ధిని చేయవలయు యోచించుచున్నారనియు, కానిస్టేబులను జేబులను బూట్లముల సరఫరా చేయుదగినందు గవర్నరు గారు పోలీసు కమిషనరు గారికి 3 వ తేదిన తెలియజేసిరి.

గ్రామ కోర్టుల (సభలు) ఆద్య:—1883 సం॥ నెల 2 వ తేది గ్రామ కోర్టుల కానమునకు కడలిరను 1919 సం॥ నెల 2 వ తేది కానమునకు కడలిరను జీవించుచున్న ముద్రాను గవర్నరు గారును. రాజకూటిని గారును అంగీకరించుచున్నారు. అయినను కడలిర సభలము యిందరక్క గవర్నరును వారి ఆయనను నవ తెచ్చి పుండలేదు. నందా మిక్రిలి ఆకర్షకముయ్యి యిట్టి నూతన మామూలుల కార్యములను బ్రెట్టించుటకు కారణము తెలియదు. దొరతనమువారు కోడనే ఆ ఖతుకు 1920 జూన్ నెల 10 వ తేది అయినను మై సభలను కానమునకు ఈ మామూలు యెప్పటికంది ఫోన్సులోకి కచ్చురది తాము గాని, తమ కత్రికా పాఠములుగాని తెలిసివెళ్ళుచుండల నురు పులి కాదుభవన తెలియజేతు చేడెద.- కామం గా. మైపాడు.

రాజకూటుకభ:—గతము 26 తేదీని భీమరం తాలూకా రాజకూటుకమును వెంగల్యుల బిట్టి కంఠముగారి ఆధికత్వము క్రింద కడలిర జీవించుచున్న ముఖ్యస్థాన నిర్ధారణము యొక బహిరంగ సభ జరచబడినది. సభ్యుల రాజకూటుక గాను నానులను రెడిటర్ గాను నానులను వెక్రండు నిచ్చేసిరి. ఈ కార్యములను అన్ని విధములచేతక నిడదవోలు ముఖ్యస్థానముగా నుండుటకు తగినవినియు నూతనజిల్లా జుండు కళాకాల లేనివోలుకు తొలగించుటకు గాను సరసాపురము లోని (పాచీన బైలరోష్టులి పాఠశాలకు మొదటి కరగతి కళాకాలగా మార్పుట ఆజపించుచును మున్నగు విషయములు చెప్పిన పిమ్మట యీ క్రింది కార్యములందరతో ఏక గ్రీవముగా అంగీకరింప బడినది.— (1) నూతనముగ విధజింప బడెనన్న కృష్ణజిల్లాలోని తూర్పుభాగమునకు గోదావరజిల్లా యని పేరడవలెనని యానధివారు దొరతనమువారిని కోరుచున్నాను (2) కల్కిన గోదావరజిల్లాకు ముఖ్యస్థానముగా చేయబడుట నిడదవోలు నిర్వహింపముల తగి యింతుచే దానినే ముఖ్యస్థానముగ జేసరవలెనని యీ సభవారు దొరతనము వారిని కోరుచున్నాడు. (3) ఈ నూతనజిల్లాకు ప్రభుత్వరంగతి కళాకాల లేని కోరగతికు తీర్పుటకు గాను సర్పాపురము యున్న బైలరోష్టులి పాఠశాలకు ప్రభుత్వ కరగతి కళాకాలగా చేయబడుట ప్రభుత్వమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నాడు.

లండనులో తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయ రాజకూటుక- బ్రిటిషుతూర్పుఆఫ్రికా వాస్తవ్యులెన్నుట్టియు ప్రస్తుతము బొంబయిలోనున్నట్టి యి అబ్దుల్ సాద్ అలి తేనసారంగారికి బొంబాయికి తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయ రాజకూటుకగా లండనుకు వెళ్లిన జరంజి గారు 19 వ తేదిన మొదల ప్రభుత్వగారి దర్శించి సంభాషించినదియు వారి జవాబు మిగుల అసంతృప్తికరముగా నున్నదనియు కడలిర అభిప్రాయమును వెల్లడించుచున్నాడుగాన యీ విషయము వెల్లడిగాక ముందే తూర్పుఆఫ్రికాలోని భారతీయ సమాదరణభోయ నుపాయములో నుండుట కోరికగ్గరదనికంత్రికా రసంబిరి.

The Nawab of Rampur has intimated that he proposes to waive the recovery of a sum of Rs 228813/- due to Rampur Durbar from the Government on account of expenditure incurred by them during the war on Rampur Imperial Service Troops and above ordinary peace charges. His Highness desires that this amount may be considered as a war contribution to British Government. The offer has been accepted.

The Chaman incident, as it is known on the border, may now be said to be more or less closed. The Aikosai individuals who were recently abducted and carried over the border were brought back to Chaman on the 3rd May under an Afghan escort.

విచిత్రతంత్రీవార్తలు

(తైలరు వజ్రేస్)

—(9)—

విల్లండు; భూసంబంధమును ఆందోళనము.

అందఱు, మే 8:— తల్లివలె విల్లండు జేతనమునందలి భూసంబంధపు ఆందోళనము చాల విశేషముగ వ్యాపించుచున్నట్లు మూలము గన్పించుచున్నది. తరువులను తోలకొనబోవుటయు ఇతర విధముల ప్రజలను భయపెట్టుటయు ప్రతిదినము జరుగుచున్నది. పోలీసువారల, మిలిటరీవారల ఉన్నత ఆందోళనాకాండల లక్ష్యము చేయబడుచున్నది. ఎక్కువ భూమి గలవారికి తక్కువ భూమి గలవారికినిగాని భాగమున్నది. భూమినిగలవారిని ఇంకఁగానే జరిగినట్లు ఆందోళనము కొంత కాలమువరకు చాల తీవ్రముగ నుండగలదని ఆందోళనాకారకులు గుర్తుచున్నది. యధ్యక్షులయొక్క విశేషముల కేగ కాలక జేతనము నుండిపోయిన యంతయు సంఖ్య చాల హెచ్చుగా నున్నందుననే ఈ ఘటనముగ నీ యాందోళన పెరుగుచున్నది. సాగుచేయదగిన భూమి తక్కువగ నుండుటగాని నీయాందోళనకు కొంత అవకాశమునిచ్చుచున్నది.

కాయకైతిగాపు ఆఫీసు వైబుడు.

నిన్నటి సాయంత్రముల కొంతమంది ఆయుధ హస్తాలై ముఖముల గవ్వకొని కాయకైతిగాపు ఆఫీసు మీదకు దిరి. కొంతమంది ద్వారసాలను దెరిచియెంచుచుండగా రక్తిన వారు తోవలికిబోయి ఆఫీసు అంతఃకణ వెకిరి. ఇతర రెన్నియో కాగితములను పట్టుకొనిపోయి మోటారు వెక్కి వారు తప్పించుకొనిరి.

జర్మనుల పూర్వ యుద్ధనాకలు.

అందఱు, మే 8:— ప్రజల సభలో వైకాంటు కర్మను గాగి ప్రభుత్వర మొనగుచు నరేజేయి క్రేయగుగా రిట్లు చెప్పిరి:— బ్రిటనునకు ఆయుధ యుద్ధనాకలను, 124 జలాంతర్గాములను, ప్రాశస్త్యవర్త రెండు యుద్ధనాకలను, 38 జలాంతర్గాములను, జాహజుల అమెరికా నాయక రాష్ట్రములకు రెండే యుద్ధనాకలను, ఇటలీకి 7 జలాంతర్గాములను ఇచ్చుటకు ఇది వరకు నిర్ణయించబడెను.

జి. లాంబర్డుగాడు — ఈయోడ లన్నియు వగులగొట్టబడునా?

కెప్టెను (కేసు గాడు) ఇదంతయు మిత్రమండలివారల అందించిన విధానమును బట్టియుండును. కావున నేను దానికి తగిన సమాధానము నియజులను.

బోల్షెవిక్కులు బాహునాక్రమించుకొనుట

అందఱు, మే 8:— బ్రిటిషుసంజేతము - యుద్ధనాకలలో నుండి కొంచెమునపు ముట్టడించిన వెనుక బోల్షెవిక్కులు బాహునగరమును ఆక్రమించిరి. 200 మిచ్చుడు కారకనితములనును. రెండుల్వేవనియంతయు క్రమముగా జరుగుచున్నది.

పేలస్తీను, మెనపాటామియా జేతములు;
ఇంపీరియలు ప్రీఫరెన్సు.

అందఱు, మే 8:— ప్రజల సభలో కర్మలు పెట్టివుద్దు, లెక్చరరులకు ప్రభుత్వము నొకరును హర్మ్యునక్రగారిట్లు చెప్పిరి:— నీయా, పేలస్తీను, మెనపాటామియాల సంరక్షణ నియమములను గూర్చి మిత్రమండలి జేతములలో ముఖ్యమైన వాటి ప్రతినిధులు కొన్ని తీర్మానములను జేసి వాటిని జాతి సమితివారి అనుమతి గొంతకొనెట్లు జాతీయమతి వారను మతినిచ్చుచు నాడు. పేలస్తీను మెనపాటామియా జేతములందు ఇంపీరియలు ప్రీఫరెన్సు ఉద్ధతిని ప్రజేతపెట్టుటకు వీలున్నదో లేదో తెలుపబడెను.

సాతు వేల్పుననివారి తీర్మానము

అందఱు, మే 2 — సాతు వేల్పు న్యాయవనివారి సభకు తప్పి 10 వేలమంది సమ్యక్ మే 8 వ తేదీకి సమ్మెకట్టుటకును బాధ్యతవేరకు 6 వారములకు తక్కువగ నుండవల్లు జేతములను హెచ్చించువరకును నియమములు ప్రవేశించుటకును తీర్మానించిరి. రెండుల్వేవనివారిల వాయకుడు భావము గారు జేర్చియుండుటకైనయెడల సమ్మెకట్టునభావము బాగు లేకపోయితిగఁబడియెను. స్పష్టముగ బహిరంగముగ పోరాడు అంగులద్ధతివలన వివేకముననియెను. అరాజకమునకును ప్రజాపరిపాలనకును గల భేదమును రెండుల్వేవనివారు బాగుగ గ్రహించవలయుననియు తెలియజరచిరి.

ఆయుధహస్తముల దొంగలించుట

అందఱు, మే 8:— డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక ఇట్లు (వాయుచున్నది) అందఱునందలి వివిధ వైదిక కార్యాలయములలోని ఆయుధ సామగ్రిలను, మందుగుండు సామగ్రియు గన్పించుచున్నది. నీమ్మ ఫెంజనరుల ఉపయోగార్థ మని విల్లండునకు గొంపోవబడినవి విశ్వసిత బడుచున్నది.

హోమయూలు బిల్లు; విల్లండు జాతీయవాదులు.

అందఱు, మే 8:— హోమయూలు బిల్లును చర్చించుటలో నిలువై పార్లమెంటుదనియు పార్లమెంటులను బెట్టి జాతీయవిధిచేయుట, కొనసించు ఈ ప్రయత్నములు యూరపు ప్రయత్నము లన్నిటికంటె చాల వీరి కరమయినదనియు ప్రజల సభలోని జాతీయవాదసభ్యులలో ప్రకటనము నుపేరి ప్రకటనము నుపేరినవాడు 1914 వ సంవత్సరపు బిల్లును తొలగించవలయునని కోరిరి. ఉభయ జాతుల స్నేహమున కది చాల అవకాశ మొసరించుచున్నదని వారు తెలిపిరి.

ఇంజెమ్యుటీబిల్లు; రెండవమూరు అంగీకృత మగుట

అందఱు, మే 8:— యుద్ధసమయములోని అవకాశములందొనరించిన తప్పిదములు కొన్నిటికి, ఆ తప్పిదము చేసినవారిని దండించ కూడవలయు పార్లమెంటులో ప్రజేత పెట్టుబడిన ఇంజెమ్యుటీ బిల్లు రెండవసారి ప్రజలసభయందు దంగీకరింపబడెను. అంతియగాక జర్మను సాతువెల్పు ఆఫీసరు, మ్యూనియా, కామాటో, యూక్స్ ఆఫీసరు, బోగోల్బ్యాండు అందు ఆరావ్యములను సంరక్షక జేతముల నర్పించుటగా జేయబడు తప్పిదములను గూడ చాని దండించువరకు గూడ దానిలో కొన్ని యేర్పాటులను జేయుట అవశ్యక మని దాని యందున్నది. వలసజేతములలో కొన్ని క్రొత్తగా సంరక్షణ భారమును వహించుచున్నది, కొత్తగా కొన్ని జేతముల నాక్రమించు కొను నపుడు ను గూడ గలను తప్పిదములను గూడ తుమింపవలయునని పోలీసుగాని జాడించిరి. చాలకాలమువరకును గూడ నిట్టికాసన ముండవలసి కచ్చునని యాతడు చెప్పెను. ఎటర్నీ జనరలుగారు చాలదూరము విమర్శించినవెనుక బిల్లు రెండవసారి దంగీకరింపబడెను.

పోలీసుగా రిక్రీడి వివరములను గూడ చెప్పిరి:— హిందూజేతములో చాలకాలమువర కొనసరించిన తప్పిదములను విచారించ నుండుటకు ఒకచట్టము కానివలసివచ్చెను. గవర్నమెంటుకాఖనంటి ప్రతిస్థాపనము ఇంగ్లండునందలి ఎటర్నీ జనరలుంటి ఉద్యోగియు తిండియాలో లేరుగాని ప్రభుత్వము వారివై నేమైన చర్య జేయవలసి కచ్చుయెడల 1858, 1915 వ సంవత్సరముల కాసనములను బట్టి ఇండియా కార్యద్యవై తీసి కొనవచ్చుట కవకాశ ముండెను. ఆ కాసనములను సమసరించి చర్యతీసికొనవలసిన హిందూజేతములో ప్రత్యేక కాసనము జేయవలసివచ్చెను.

జనరలు డయ్యెరుగా రింగ్లండుచేరుట.

అందఱు, మే 4:— జనరలు డయ్యెరు గారు ఇంగ్లండు చేరి. డెయిలీ మెయిలువిలేజువారు సంకల్పితగా నత నిట్లు చెప్పెను:— ఆమృతసరములో జనసమూహమువై తుపాకులను గాల్పువలసిన దని నేను నియోగింప వలసివచ్చినది. అది చాల ప్రారంభమే. నీవతొకదని. నేను తప్పజేసిన యెడల నన్ను విచారింప వలసి యుండెను. అందులకు బదులుగ నన్ను పొన్నుని ఆర్జునించిరి కమిషనువరదకి వాటినామా వీడు గోరలేదు. ఆమృతసరములో తుపాకులను గాల్పువలయునా ముదా అని అంగీకరింప నున్నది వెళుండులలో నేను స్పష్టముగా యుండ, నన్ను క్షమించవలయునా ముదా అని అంగీకరింప గల్గెయెంచుటకు 12 మా నెలలు అంతటై ను. హిందూ జేతములలోని ప్రతి ఆంగ్లేయ యుద్ధము నేను చేసిన వని బాగుగ నున్నదని నేనప్పుడు తుపాకులను కాల్పించకపోయినయెడల నా తప్పిదములను చెప్పిపోయి యుండును. నన్ను ఆ తేవీచిన లాంటియ కమిషనులో ముగ్గురు యూరపీయులను; ఒక్కరు భారతీయులు. వారిలో ఒక యూరపీయునకు ఇండియా సంగతి విషయము తెలియదు. నేను చేసిన తప్పిదములకు తగిన సమాధానము నిచ్చుటకు అవకాశము నీజేతలయొనని అత దాగొని యుచున్నాడు.

పోలీసు కీఫులో ప్రవేశించుట

మ్యూయార్డు, మే 8:— వార్తానుండి ఆమెరికా ఎస్సీసీయేటును వెన్సువారీకి వచ్చిన సంతేకము పోలీసు కీఫులో ప్రవేశించిరి తెలియజరచుచున్నది.

డబ్లిను సమ్మెకట్టు అల్లులు

మ్యూయార్డు, మే 8:— 1918 వ సంవత్సరములో డబ్లినునందు జరిగిన అల్లులలో నామకర్తము వహించిన జిమ్ బార్నిస్ గారు విచారించబడి ఆయుధసంకల్పరములకు తక్కువకావడము, తది సంకల్పరములకు మించవలసిన కఠిన శిక్ష విధించబడెను. కాలమింత యని నిర్ణయించబడెను.

విల్లండు గవర్నమెంటు

అందఱు, మే 8:— విల్లండు ప్రభుత్వసభయందలి చుర్రులు ఇటీవల మొనరించిన సభలో ప్రస్తుతము ప్రభుత్వవిభాగమును మార్పుటకు వీలులేదనియు, వివిధ హోమయూలుబిల్లును చర్చించునపుడు సభ్యులు స్నేహభావమున నెమ్మదిగ చర్చ జేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పినను, ప్రజల ప్రాణములకు ఆస్తిని గాపాడుటలో వారేమియు వెనుదీయ కూడదనియు నాలోచించినట్లు తెలియుచున్నది. కానరీ మోసుండి వచ్చిన పిమ్మట లాండుబార్ని గారు అవినవర్త కక్కినమర్కెలు లాసరించిన పనులకు నమ్మించిరి. ఫ్రెంచి ప్రభువుగా ఉద్యోగమునండి తొలగించబడును రను వదంతులనును అతనికి నా ఉద్యోగములో నుండురని తెలియుచున్నది.

బిడోయియులు జెరికోవై దాడివెడలుట.

జెరికోవై, మే 8:— బిడోయియులు జెరికోవై దాడివెడలి అచటనున్న 48 పశువులను పారదోలిరి. పిమ్మట నాకు నెలిమోయూసాదికతో పారిపోయిరి. అయినను నైనిజులు వెంటదించుచున్నది.

నర్ జె. సి. బోనుగారి విజయము.

అందఱు, మే 4:— నర్ జె. సి. బోనుగారు మొక్కలెట్లు ఎదుగుచున్నవో ఆ యంతయును బాగుగ వివరించుటకు తయారజేసిన క్రెసియోగ్రాఫు యంత్రము సహేతుకముగ నున్నదని అందఱు కళాకాలము మూడింటియందలి ప్రాసనములకి గురు వాగిన లేఖలు నేటి టైము కత్రికలో ప్రకటింపబడినవి.

రెండుల్వేవనివారిసమ్మెకట్టు

మ్యూరీసు, మే 8:— లాయకట్టులను వలంటియరులను సహాయ మొనరించుచుండుటకులను రెండుల్వేవనియంతయు నెమ్మదిగజరిగిపోవుచున్నది. కాని నాకక వనివారి సమ్మెకట్టు మూలము కొంతవరకు విజయ మొందుకట్టున్నది. మార్నీలినునందలి ఓడలన్నియు నిలచిపోయినవి. వేలకొలది టన్నులసామగ్రి పాడగుచున్నది. అతి అతసరములకు దిగుమతి కచ్చువులు కచ్చుకట్టు చేయుటకు మాక్రిము కొంతమంది వాటిలను వని జేయునట్లు గవర్నమెంటువారు తగిన కట్టుబట్టుములను జేసిరి. గని పరి వారలు పెన్ననులను గూర్చి కోరినకోరికల నిచ్చుట కధికారు అంగీకరించిరి. కావున వారు మరల సమ్మెకట్టులో జేరరని తలంపబడుచున్నది.

ఇంగ్లండు గృహనిర్మాణ సమస్య.

అందఱు, మే 8:— గృహనిర్మాణమును గూర్చి రయాకు జేయబడిన స్క్రీమును గూర్చి గిట్టుములలో ఉత్సర్గించుచు బోస్టర్లు గారిట్లు చెప్పిరి:— యుద్ధసమయములో ప్రజలెంత స్వాధ్యత్వాగమును కొడబడి కష్టపడి వనిజేసిరో అతేరితిని యుద్ధానంతరము గూడ చేయుట అవశ్యకము. ప్రజల నితిగగులను సమము చేసికొనుటకు జేతములలోని వారందలొక కష్టపడి వనిజేయవలయునని కొంతటికి బోతునున్న జేతము యొక్క తర్తక వ్యాపారములకును, తక్కినవలకు, వరపతికిని చాలభంగము గలగును.

180,000 గృహములను కట్టుట కిప్పుడంగీకరింపబడెను. 100,000 గృహములను కట్టుకొనుట కప్పుడే దరఖాస్తులుకచ్చినవి. 80 వేల గృహములు కొంతవరకు నిర్మింపబడినవి. పిమ్మట దర్వ్యలోపములకు అవని ఆగిపోయెను. లోకము బోర్డులు మొదలగునవి ఇంతటి వ్యయమును ధరింపలేవు గావున ప్రభుత్వమువారు కొంత సహాయ మొనరించు లాభకర్యక మనుముట కరదంగీకరించెను. వేదజను తెక్కునగనుండు ప్రజేతములలోని లోకముబోర్డులు మొదలగువాటికి ప్రభుత్వమువారు తక్కిన వాటికి జేయునహాయము మాక్రిమేగాక మరికొంతసహాయమునుగూడ చేసెదరని యతడు చెప్పెను.

బరోడా మహారాజగారు ప్యారిసునుండి 24 వ తేదీన అందఱున కేగిరి.

వల ఉట్టి 1-కి 0-2-0 12-కి యా 1-4-0
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు- బొంబాయి

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

ENGLAND

In the Commons.

Indemnity Bill.

Passed Second Reading.

LONDON, May 3.

In the Commons to-day moving the second reading of the Bill for Indemnification against the consequences of acts done bonafide but ultra vires in connection with war duties, also for validation of certain laws and rules and other sentences, Mr. Pollock said that amongst other things it was desirable for purpose of providing against possible acts in such places as German South West Africa, New Guinea, Samoa, East Africa and Togoland especially between the time of actual surrender and formal handing over of territory to the Mandatories. He pointed out that where new territory was taken over by one of the Dominions or when one of the Dominions was given a mandate for it was possible for such a dominion itself to validate acts by persons subject to its jurisdiction. There might however be an indefinite period for which it would be necessary to have Imperial Parliament sanction. After considerable criticism of some points and promises by the Attorney General of concessions in the Committee the Indemnity Bill passed second reading by 10 votes to 28.

Indemnity Bill Compared with that in India.

LONDON, May 3.

Mr. Pollock said that the Act had been passed in India granting indemnities for acts done during considerable period. There was no such thing under Indian system of Government as Government Department or any officer similar to Attorney General in England & D.O.R.A. passed here was not applicable to India. Special legislation had been provided in India but the Secretary of State for India was a possible defendant for actions which previously could be brought against the East India Company and the power to sue him at Home still existed under the legislation of 1858 and 1915.

Former German Warships.

Allocation to the Allies.

LONDON, May 3.

In the House of Commons, replying to Viscount Curzon, Sir James Craig said that the allocation of the former German warships hitherto decided upon was, Britain five and 124 submarines, France two and thirty-eight submarines, Japan and the United States two each, and Italy seven submarines. Italy would also have the ships sunk at Scapa Flow (Laughter).

Mr. G. Lambert—"Will these ships be broken up?" Capt. Craig replied—"That is a question of policy, which I cannot answer."

S. Wales Railwaymen Strike

Ineffective.

LONDON, May 3.

The Rule Book strike of South Wales railwaymen has proved ineffective.

Palestine—Mesopotamian Mandates and Imperial Preference.

LONDON, May 3.

In the Commons replying to Col. Wedge-wood and Mr. Benn, Mr. Harmsworth stated that the terms of Mandates for Syria, Palestine and Mesopotamia would be decided by the principal Allied powers and would be submitted to the League of Nations for approval. Until that was done he was unable to state whether the Mandates would permit of bringing Palestine and Mesopotamia within the scheme of Imperial Preference.

Scheme of Local Bonds for Housing.

Addressing the meeting at Guildhall to-day for purpose of introducing to the Public the Scheme of Local Bonds for housing, Mr. Bonar Law emphasised that same strenuous effort and sacrifice were necessary after as during the war. If the nation did not make every effort to improve their conditions, it would be faced with the spirit of sullenness and even anger which would be fatal to trade, industry and credit. He mentioned that 100,000 housing proposals had been finally approved and more 100,000 tenders approved. Thirty thousands houses were in course of construction but the progress was being held up owing to lack of financial support. He agreed regarding the necessity for state support as local authorities were unable to bear the whole burden. He announced that Government would give additional assistance to poorer localities.

Mosul Oil Fields.

Dutch Shell Combine's Claim Rejected.

LONDON, May 3.

The Star states that Government have rejected the claim of Dutch Shell Combine to Mosul oil-fields on the ground of alleged Turkish concessions. If the shell company participates in the exploration, it will only be in minor capacity. Oil-fields will be treated as national asset of the Allies. It is thus hoped to remove any suspicion of British aggrandisement from British mandate for Mesopotamia. The British Government will be principal holders of oil-fields but the French interests will also be represented. Then will come the Anglo-Persian and Burmah Oil Companies. Government will utilise the Anglo-Persian company to exploit the oil-fields.

Baroda Maharanee's Arrival in London.

LONDON, May 4.

The Maharanee of Baroda has arrived in London from Paris.

Sir J. C. Bose's Crescograph.

Recording of Growth of Plants Declared Correct.

LONDON, May 4.

The Times to-day publishes letters from eight professors of the University College, London and Imperial College of Science including Rayleigh declaring that they are satisfied that Sir Chandra Bose's Crescograph correctly records the growth of plants.

General Dyer's Arrival in England.

Still he Defends his Abominable Conduct.

LONDON, May 4.

General Dyer has arrived in England. Interviewed by Daily Mail he declared that it was his horrible and dirty duty to give order to fire at Amritsar. If he had done wrong he should be court-martialed. Instead, he had been ordered to go although he had not been told to resign his commission. While the authorities were twelve months in deciding about him, he had only thirty seconds to decide at Amritsar. He declared that every Englishman in India approved his act and emphasised that, if he had not fired, his little force would have been swept away. He stated that the Hunter Commission consisting of three white men of whom one had no knowledge of India and three Indians had apparently condemned him. He considers he ought to have opportunity to defend himself.

Obituary.

LONDON, May 3.

The death of Brigadier-General Richard Williams Brecks is announced.

RUSSIA

Poles Enter Kieff.

LONDON, May 3.

NEW YORK.—A Warsaw message to the Associated Press of America says that the Poles have entered Kieff.

Poles Capture Fastoff Military Station.

LONDON, May 3.

WARSAW.—It is officially announced that the Polish forces have gained possession of Fastoff Military Station and captured twenty-five thousand prisoners, 120 guns, 418 machineguns, and great quantities of material in the first five days of advance. The Soviet Commissariat for Foreign Affairs has proposed the opening of peace negotiations at Grodno or Dzialystok. The Poles have been everywhere received in friendly manner especially at Juomii.

FRANCE

A News Paper Director Arrested.

LONDON, May 3.

PARIS.—Mr. Monotie, Director of the Communist Newspaper *Le Ouvrier* has been arrested.

Railway Strike Situation.

LONDON, May 3.

PARIS.—While the railway services continue practically normal owing to the help of loyalists and volunteers, the strike of seamen and dockers appears to be meeting with some success—for example, it is reported that all vessels at Marseilles have been abandoned by their crews and that over two thousand passengers are stranded. Thousands of tons of merchandise are reported to be deteriorating. Government have taken measures to maintain shipping services required for indispensable imports. It is thought that miners are not likely to join in the strike as their demand for pensions for employees in slate quarries similar to those granted to miners has been granted.

IRELAND

Dublin Strike Riots.

Leader Convicted.

LONDON, May 3.

NEW YORK.—Mr. Jim Larkin, the leader in the great strike riots in Dublin in 1913 has been convicted of criminal anarchy and condemned to indeterminate sentence of from five to ten years hard labour.

Government of Ireland.

Change in Administrative Methods not Possible.

LONDON, May 3.

It is understood that the recent conference of Ministers on the Government of Ireland led to the conclusion that no change of methods of administration was at present possible and that while the Government is anxious that the discussion on Home Rule Bill shall be carried on in an atmosphere of conciliation and good-will, there can be no relaxation of efforts of the Irish Government to protect life and property. Mr. Lloyd George on his return from San Remo approved the steps taken by his colleagues. Despite the rumours to the contrary, Lord French will remain in office.

Land Agitation in Ireland.

Authorities Openly Defied.

LONDON, May 3.

There are indications that the land agitation in Western Ireland is rapidly spreading. Cattle driving and other forms of intimidation are occurring daily, despite the presence of Police and Military. Large and small holders are equally

affected. Agitators openly boast that the coming fight for land will be the biggest for some time. The chief causes of unrest are that the country is full of young men who were unable to emigrate in war time, and the shortage of available land.

Cork Telegraph Office Raided.

Yesterday evening, armed and masked men invaded the Cork Telegraph Office. Some threatened the watchman, while others searched the office. They finally escaped in a motorcar with many documents.

New Sinn Fein Parliament.

Dublin Corporation Undertakes to Obey its Decrees.

LONDON, May 3.

The Dublin Corporation has passed a resolution by 38 votes to five acknowledging the authority of the *Dail Bireann* the so-called Sinn Fein Parliament, as duly elected Government of the Irish people and undertaking to give effect to any of its decrees affecting the corporation.

NEW ZEALAND

Prince of Wales.

LONDON, May 3.

WANGANUI.—The Prince of Wales replied to the addresses presented at various centres on returning to the South along the west coast. Speaking at Hawera, a scene in past of the historic fighting between Pakeha (White strangers) and Maoris, the Prince said that nothing pleased him more in New Zealand than the evidence he found everywhere that Pakeha and Maoris were now one people in their devotion to the Dominion, Empire and King. There was much enthusiasm at Wanganui where the Prince inspected a large body of returned soldiers, nurses and cadets. Subsequently he visited the collegiate school where three hundred boys gave him, vociferous welcome.

PALESTINE

Bedouins Raid Jericho.

LONDON, May 3.

JERUSALEM.—The Bedouins raided Jericho and drove off forty eight cattle. They escaped in the direction of Nebimussa but the troops are pursuing them.

EGYPT

Two British Officers Shot.

LONDON, May 3.

CAIRO.—Two British officers have been wounded by revolver shots. No arrests have been made.

TURKEY

Bolsheviks Occupy Baku Unopposed.

LONDON, May 3.

A message from Tiflis states that a small Bolshevik Forces occupied Baku unopposed after short bombardment from warships. The town is tranquil. The railway is intact.

CHINA

Aerial Flight.

LONDON, May 3.

SHANGHAI.—Mr. Ferrarin has arrived here. He stated in the course of interview that he was considering the question of extending his flight from Japan across the Pacific to America.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

SIMLA

Aligarh Muslim University.

SIMLA, May 4.

At the end of March the Hon'ble the Education Member received a deputation from the promoters of the Aligarh Muslim University with a view to discussing the constitution of the future University. The result was eminently satisfactory and a complete unanimity was reached on all outstanding points. The proposals are now under consideration by the Government of India. The scheme is largely based on the Benares University Act but contains various new features suggested by the report of the Calcutta University Commission. In view of the efforts made by the Mussalman community and the history of the movement in the past, the promoters and the new Member for Education are to be congratulated on bringing the project within reasonable distance of completion.

BURMA

Burma News.

RANGOON, May 4.

A large bell, taken from the Shwesandaw Pagoda at Prome during the Burmese war of 1853, and presented by the troops to General Gordon has been returned by his grand-son Lieut-Colonel Grodon-Austen, and was formally handed back to the Pagoda trustees by Mr. Grahame, I. C. S., Commissioner, Pegu Division, on Saturday. Mr. Grahame, who is a fluent Burmese speaker, alluded to the opportunities for Burma within the British Empire. The return of the bell was made the occasion of great local rejoicing.

Over 3 inches of rain fell on Monday and Tuesday.

A National Development Company, Ltd. has been formed, with a capital of ten lakhs, to undertake industrial and commercial enterprise of every kind. The directors are all Burmans, connected with the Y. M. B. A., and the Burma Reform League.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
 తేరు పొందినది,
 గుణము లేకుండిన
 మీ కైకము మీకు
 ఇయ్యబడును.
 వనమూలికలచే
 చేయబడును.
 నువానన గలది.

గుణ మధికము
వంచభాషను
 చూచి కొనిన
 మోస ముండదు,
 ఒకసారి పరీక్షించి
 చూడడు.
 చక్కని డబ్బితో
 వెల ౧౦ అకౌలు.
 అన్ని దుకాణముల
 లోను వాటకును.

అమృతాంజనము డి.పి.

6, వెంకటేశ్వర వీధి, మదరాసు. 189, ప్రేం బోర్డు, బ్యాంకాంబాయి

విశ్వితి వృద్ధులకు యాంబియా తేలమును మెదడునకు చురచుటకు
 కన మంద్యము కలిపింపబడి భావకర్త హెచ్చుటకు కలపబడవలెనని పరిశ్చయ
 మగ నిగనిగలాడుచున్నది. (పరిశ్రమను కృతీవురమును నిర్భయముగా)

కామినీయా ఆయిలు (రిజిస్టర్)

తలమెండు లకు మారన పొందవలయును కలిగించి కామినీ యాంబియా తేలమును
 తగిన శక్తి తలనూనెయందు కలుపు. చురచును పోగొట్టును. తలనొప్పులకు వల్లు
 పుట్టి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. తల మెండు
 గుట్టవలన కండ్లకు కలుగు మంద్యమును పోగొట్టి మారన కాంతిని కలిగించును.

కామినీయా ఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీమతి పుత్రులు
 లకును పెళ్ళిమండలి కు మహాతకారము చేసినది.
 నేను దీని నుపయోగించిచూడు.

వెల ఒకబట్టి 1-0-0 ని. పి. చార్జీ 0-5-0 అకౌలు.
 మూడుబట్టి 2-10-0 ని. పి. చార్జీ 0-12-0 అకౌలు.

సోల్ డిస్ట్రీబ్యూటర్:
 ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
 155, వామ్బావనీడు, బాంబాయి.
 D 126 W 100)

మోసపోకుడు

తువ్వవట్టనీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు. అట్లు తువ్వవట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్." Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పలకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మందిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు వల్లికు వర్షువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్. ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్, తపాలవెట్టె నెం. 553 రు,

389 మదరాసు (ప్రకాశించుకొ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

మలయ చంపనము

K నేరీయా అను పెంగోగమానకు
 తువ్వారము రాజసంస్థానములలో నుత
 నయోగించుటకు ఏర్పాటుపడినది;
 గావుననే తద్వలననే. పిడికారీ
 తేయి వక్క అలేను. ఎటువు, తెలుపు,
 తనువు అను మూడు రంగుల పెంగ

కొగతు ఎంత దీప్తముగా నుండినను మూలకపుటా గుణము
 కాన్పించును. శ్రీమల తునుమ వ్యాధికీకార నిక నిరంగిదెబ్బ.
 పోటీలలోచయించినది. చాల మెప్పుబడినది. డబ్బీ 2-4-0

2. చందనీ—మలయచందనమునకు అనువాదము. ఒక
 డబ్బీకి సరిపము చందనీ సీసా (సీసాది) 1-8-0

3. గంధర్వం—వీర్యవృద్ధికి పెట్టినది. పెంగ. తద్వలన
 తేను. ఫలభారమునకు తిరుచ్యును. తిరుచ్యునందు, తుక్కవృద్ధు
 నకు ఇంతవలె మంచిమందులేదని పేరుగాంచింది. డబ్బీ 8-0-0

4. కాగళిండ్లు—అనేర్వము ఎంతకామలమునది.
 మున్నగు ఎంత దీప్తముగా నుండిన. దీని నిశ్చేదముగ వా
 గొట్టి మలయ అతీర్చిని కలయె కలియదు. డబ్బీ 2-0-0

5. కూమ్మండలేహ్యము—కామరసము వృద్ధులకును,
 పిరము న దిహిపుడున్న ఎల్లవలెను అమృతమృదము. నేనవి
 ఉదాహరి తగ్గించుటలో అమోఘము. వస్తు విగమిపు తగ్గించు
 ను. వీర్యమును వృద్ధిచేసి గట్టిమనో. మ. మ. ముచ్చును.
 తద్వలన తేను. పరిశ్రమలో గలది నీయనిది. డబ్బీ 2-0-0

6. నిలేవనకటి—కాగళి కలయెచుండును కలిగించి
 దివ్యముగా మూలము ఒక ముఖనిలేవనకటి అనును. వికారి
 పెట్టును. అమోఘము. 30 మాత్రల సీసా 0-9-0

7. బడలానవటి—అతీర్వము, కనుపుకొప్పి కనుపు
 దివ్యముగా, అతీర్చిని కలయెచుండు, వాడుకను తగ్గించుటలో
 పేరుగాంచింది. తద్వలన తేను. 20 మాత్రల సీసా 0-9-0

8. అమృతమలకలు—చెడైన పేసాళ కట్టె కన్నా
 లో తేయబడినది. తామూలములై లన్నిటియందును పేం
 పొందినది. 100 మాత్రల సీసా 0-4-0

తపాలబట్టితో 5 సీసాలు 1-3-0.

అనువాదము ఒక తెనుగు, ఇంగ్లీషు, అరబిక్, కన్నడము
 భాషలలో మందుతో నుండెదము.

మా మందులకు కేటగిరి తద్వలన తేను.

(1251) గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరం, (గోదావరి).

పాల్వపు వెంకటాచలపండితుల

ఆముక్కేదీయ సిద్ధాషధముగు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలవలె

శర్యోత్తమ గుణకారీయగు దివ్యవృక్షము
 శర్యోకటి లేదని భారతముగా చెప్పకద్యును.
 వీటిలో ఆక్షేపకరమైన యే వస్తువు శరలేయ.
 గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
 వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరకును సంకేతము లేదు.
 నేదించవచ్చును. ఈ మూత్రము 3 నుండి 5 వరకు
 కలతాయులములో గాని లేక కట్టి వోటితో
 గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చును.
 ఎడల మందము, అతీర్చము, మలబద్ధము చతు
 జ్వరము, జ్వరము, మలేయాజ్వరము, శీతము,
 శీతవారము, వస్త్ర, వడికము, సరములపెట్టి బలహీనత, ఇన్
 ఫ్లూ ఎంబా, ప్లేగు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేకవ్యాధు
 లకు దగ్గరకు రానివ్వదు. జబ్బుగలిగిన శర్యో ఉపయోగించిన
 తక్షణమే గుణమిచ్చును. ఒకేపోటు కూర్చుండవలసిన గుమా
 స్త్రాము, వ్యాపారస్థులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు ఘోషా
 శ్రీము కూడ ఈ మూత్రము నేదించి గుణమును పొగడుచు
 గ్నారు. 250 మాత్రము గల సీసా 1-3 వెల రు. 0-4-0
 ఒక సీసా మొదలు ఆరుసీసాలవరకు పోస్తే 0-4-0
 ఒకేసారి 6 సీసాలను తప్పించిన పోస్తే 1-8-0
 12 సీసాలు " " 2-18-0
 25 సీసాలు " " 5-8-0

అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల
 (301-594) మైసూరు.
 తంజినిలాసము:— "పండిట్" మైసూరు.